

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1992

Vyhlásené: 15. 5. 1992 Časová verzia predpisu účinná od: 1.11.1998 do: 31. 5.2010

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

209

OZNÁMENIE

Federálneho ministerstva zahraničných vecí

Federálne ministerstvo zahraničných vecí oznamuje, že 21. februára 1991 bol v Madride podpísaný v mene Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8, dojednaný v Ríme 4. novembra 1950, a tieto ďalšie zmluvné dokumenty na tento Dohovor nadväzujúce:

Dodatkový protokol, dojednaný v Paríži 20. marca 1952,

Protokol č. 2, dojednaný v Štrasburgu 6. mája 1963,

Protokol č. 4, dojednaný v Štrasburgu 16. septembra 1963,

Protokol č. 6, dojednaný v Štrasburgu 28. apríla 1983, a

Protokol č. 7, dojednaný v Štrasburgu 22. novembra 1984.

S Dohovorom i Protokolmi vyslovilo súhlas Federálne zhromaždenie Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky a prezident Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky ich ratifikoval s tým, že Česká a Slovenská Federatívna Republika podľa článku 64 Dohovoru robí výhradu k článkom 5 a 6 Dohovoru v tom zmysle, že tieto ustanovenia nebránia ukladaniu disciplinárneho trestu väzenia podľa § 17 zákona č. 76/1959 Zb. o niektorých služobných pomeroch vojakov. Ratifikačné listiny boli uložené u generálneho tajomníka Rady Európy, depozitára Dohovoru, 18. marca 1992.

Pri ratifikácii Dohovoru sa urobilo vyhlásenie:

Česká a Slovenská Federatívna Republika vyhlasuje, že po dobu piatich rokov, ktorá sa bude mlčky predlžovať vždy o obdobie ďalších piatich rokov, pokiaľ Česká a Slovenská Federatívna Republika svoje vyhlásenie neodvolá pred uplynutím prebiehajúceho obdobia:

a) uznáva právomoc Európskej komisie pre ľudské práva prijímať podľa článku 25 Dohovoru sťažnosti osôb, nevládných organizácií alebo skupín osôb považujúcich sa za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, článkami 1-4 Protokolu č. 4 a článkami 1-5 Protokolu č. 7, pokiaľ k porušeniu práv vyplývajúcich z týchto dokumentov došlo po nadobudnutí ich platnosti pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku;

b) uznáva na základe vzájomnosti právomoc Európskeho súdu pre ľudské práva podľa článku 46 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na výklad a použitie Dohovoru, článkov 1-4 Protokolu č. 4 a článkov 1-5 Protokolu č. 7, pokiaľ k porušeniu práv vyplývajúcich z týchto dokumentov došlo po nadobudnutí ich platnosti pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku.

Dohovor nadobudol platnosť na základe svojho článku 66 ods. 2 dňom 3. septembra 1953. Pre Českú a Slovenskú Federatívnu Republiku nadobudol platnosť v súlade s článkom 66 ods. 3 dňom 18. marca 1992.

Dodatkový protokol nadobudol platnosť na základe svojho článku 6 dňom 18. mája 1954 a pre ČSFR nadobudol platnosť na základe toho istého článku 18. májom 1992.

Protokol č. 2 nadobudol platnosť na základe svojho článku 5 ods. 2 dňom 21. septembra 1970 a pre ČSFR nadobudol platnosť na základe toho istého článku ods. 1 b) 18. marcom 1992.

Protokol č. 4 nadobudol platnosť na základe svojho článku 7 ods. 1 dňom 2. mája 1968 a pre ČSFR nadobudol platnosť podľa toho istého článku 18. marcom 1992.

Protokol č. 6 nadobudol platnosť na základe svojho článku 8 ods. 1 dňom 1. marca 1985 a pre ČSFR podľa toho istého článku ods. 2 dňom 1. apríla 1992.

Protokol č. 7 nadobudol platnosť na základe svojho článku 9 ods. 1 dňom 1. novembra 1988 a pre ČSFR podľa toho istého článku ods. 2 nadobudne platnosť 1. júnom 1992.

České preklady Dohovoru i Protokolov sa vyhlasujú samostatne.¹⁾

DOHOVOR o ochrane ľudských práv a základných slobôd v znení protokolov č. 3, 5 a 8

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

majúc na zreteli Všeobecnú deklaráciu ľudských práv vyhlásenú Valným zhromaždením Organizácie Spojených národov 10. decembra 1948;

majúc na zreteli, že táto deklarácia smeruje k zabezpečeniu všeobecného a účinného uznávania a dodržiavania práv v nej vyhlásených;

majúc na zreteli, že cieľom Rady Európy je dosiahnutie väčšej jednoty medzi jej členmi, a že jedným zo spôsobov, ako sa má tento cieľ uskutočňovať, je ochrana a ďalší rozvoj ľudských práv a základných slobôd;

znovu potvrdzujúc svoju hlbokú vieru v tie základné slobody, ktoré sú základom spravodlivosti a mieru vo svete a ktoré sú najlepšie zachovávané na jednej strane účinnou politickou demokraciou a na druhej strane spoločným poňatím a dodržiavaním ľudských práv, od ktorého závisia;

rozhodnuté, ako vlády európskych štátov, ktoré sú rovnakého zmýšľania a majú spoločné dedičstvo politických tradícií, ideálov, slobody a právneho štátu, podniknúť prvé kroky ku kolektívnemu zaručeniu niektorých práv vyhlásených vo Všeobecnej deklarácii;

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1**Závazok dodržiavať ľudské práva**

Vysoké zmluvné strany priznávajú každému, kto podlieha ich jurisdikcii, práva a slobody uvedené v Hlave I tohto Dohovoru.

HLAVA I**Práva a slobody****Článok 2****Právo na život**

1. Právo každého na život je chránené zákonom. Nikoho nemožno úmyselne zbaviť života okrem výkonu súdom uloženého trestu nasledujúceho po uznaní viny za spáchanie trestného činu, pre ktorý zákon ukladá tento trest.
2. Zbavenie života sa nebude považovať za spôsobené v rozpore s týmto článkom, ak bude vyplývať z použitia sily, ktoré nie je viac než úplne nevyhnutné, pri:
 - a) obrane každej osoby proti nezákonnému násiliu;
 - b) vykonávaní zákonného zatknutia alebo zabránení úteku osoby zákonne zadržanej;
 - c) zákonne uskutočnenej akcii za účelom potlačenia nepokojov alebo vzbury.

Článok 3**Zákaz mučenia**

Nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

Článok 4**Zákaz otroctva a nútenej práce**

1. Nikoho nemožno držať v otroctve alebo v nevoľníctve.

2. Od nikoho sa nebude vyžadovať, aby vykonával nútené alebo povinné práce.
3. Za „nútenú alebo povinnú prácu“ sa na účely tohto článku nepovažujú:
 - a) práca bežne požadovaná pri výkone trestu uloženého podľa článku 5 tohto Dohovoru alebo v čase podmieneného prepustenia z tohto trestu;
 - b) služba vojenského charakteru alebo v prípade osôb, ktoré odmietajú vojenskú službu z dôvodov svedomia v krajinách, kde sa také odmietnutie vojenskej služby uznáva, iná služba vyžadovaná namiesto povinnej vojenskej služby;
 - c) služba vyžadovaná v prípade núdze alebo pohromy, ktorá ohrozuje život alebo blaho spoločnosti;
 - d) práca alebo služba, ktorá tvorí súčasť bežných občianskych povinností.

Článok 5

Právo na slobodu a bezpečnosť

1. Každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane v súlade s konaním ustanoveným zákonom:
 - a) zákonné uväznenie po odsúdení príslušným súdom;
 - b) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby preto, že sa nepodrobila rozhodnutiu vydanému súdom podľa zákona, alebo preto, aby sa zaručilo splnenie povinnosti ustanovenej zákonom;
 - c) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak sú oprávnené dôvody domnievať sa, že je potrebné zabrániť jej v spáchaní trestného činu alebo v úteku po jeho spáchaní;
 - d) iné pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia na účely výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody na účely jeho predvedenia pred príslušný orgán;
 - e) zákonné držanie osôb, aby sa zabránilo šíreniu nákazlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov;
 - f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie, alebo osoby, proti ktorej prebieha konanie o vyhostenie alebo vydanie.
2. Každý, kto je zatknutý, musí byť oboznámený bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, s dôvodmi svojho zatknutia a s každým obvinením proti nemu.
3. Každý, kto je zatknutý alebo inak pozbavený slobody v súlade s ustanovením odseku 1 písm. c) tohto článku, musí byť ihneď predvedený pred sudcu alebo inú úradnú osobu splnomocnenú zákonom na výkon súdnej právomoci a má právo byť súdený v primeranej lehote alebo prepustený počas konania. Prepustenia sa môže podmieniť zárukou, že sa dotknutá osoba ustanoví na pojednávanie.
4. Každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.
5. Každý, kto bol obeťou zatknutia alebo zadržania v rozpore s ustanoveniami tohto článku, má nárok na odškodnenie.

Článok 6

Právo na spravodlivé súdne konanie

1. Každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu. Rozsudok musí byť vyhlásený verejne, ale tlač a verejnosť môžu byť vylúčené buď po dobu celého, alebo časti procesu v záujme mravnosti, verejného poriadku alebo národnej bezpečnosti v demokratickej spoločnosti, alebo keď to vyžadujú záujmy maloletých alebo ochrana súkromného života účastníkov alebo, v rozsahu považovanom súdom za úplne

nevyhnutný, pokiaľ by, vzhľadom na osobitné okolnosti, verejnosť konania mohla byť na ujmu záujmom spravodlivosti.

2. Každý, kto je obvinený z trestného činu, sa považuje za nevinného, dokiaľ jeho vina nebola preukázaná zákonným spôsobom.
3. Každý, kto je obvinený z trestného činu, má tieto minimálne práva:
 - a) byť bez meškania a v jazyku, ktorému rozumie, podrobne oboznámený s povahou a dôvodom obvinenia proti nemu;
 - b) mať primeraný čas a možnosti na prípravu svojej obhajoby;
 - c) obhajovať sa osobne alebo s pomocou obhajcu podľa vlastného výberu, alebo pokiaľ nemá prostriedky na zaplatenie obhajcu, aby sa mu poskytol bezplatne, ak to záujmy spravodlivosti vyžadujú;
 - d) vylúčať alebo dať vylúčať svedkov proti sebe a dosiahnuť predvolanie a výsluch svedkov vo svoj prospech za rovnakých podmienok, ako svedkov proti sebe;
 - e) mať bezplatnú pomoc tlmočníka, ak nerozumie jazyku používanému pred súdom alebo týmto jazykom nehovorí.

Článok 7

Uloženie trestu výlučne na základe zákona

1. Nikoho nemožno odsúdiť za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané nebolo podľa vnútroštátneho alebo medzinárodného práva trestným činom. Takisto nesmie byť uložený trest prísnejší, než aký bolo možné uložiť v čase spáchania trestného činu.
2. Tento článok nebráni súdeniu a potrestaniu osoby za konanie alebo opomenutie, ktoré v čase, keď bolo spáchané, bolo trestné podľa všeobecných právnych zásad uznávaných civilizovanými národmi.

Článok 8

Právo na rešpektovanie súkromného a rodinného života

1. Každý má právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obydlia a korešpondencie.
2. Štátny orgán nemôže do výkonu tohto práva zasahovať okrem prípadov, keď je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom a zločinosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Článok 9

Sloboda myslenia, svedomia a náboženstva

1. Každý má právo na slobodu myslenia, svedomia a náboženského vyznania; toto právo zahŕňa slobodu zmeniť svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie, ako aj slobodu prejavovať svoje náboženské vyznanie alebo presvedčenie sám alebo spoločne s inými, či už verejne alebo súkromne, bohoslužbou, vyučovaním, vykonávaním náboženských úkonov a zachovávaním obradov.
2. Sloboda prejavovať náboženské vyznanie a presvedčenie môže podliehať len obmedzeniam, ktoré sú ustanovené zákonmi a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme verejnej bezpečnosti, ochrany verejného poriadku, zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.

Článok 10

Sloboda prejavu

1. Každý má právo na slobodu prejavu. Toto právo zahŕňa slobodu zastávať názory a prijímať a rozširovať informácie alebo myšlienky bez zasahovania štátnych orgánov a bez ohľadu na hranice. Tento článok nebráni štátom, aby vyžadovali udeľovanie povolení rozhlasovým, televíznym alebo filmovým spoločnostiam.
2. Výkon týchto slobôd, pretože zahŕňa aj povinnosti aj zodpovednosť, môže podliehať takým

formalitám, podmienkam, obmedzeniam alebo sankciám, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, územnej celistvosti alebo verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky, ochrany povesti alebo práv iných, zabráneniu úniku dôverných informácií alebo zachovania autority a nestrannosti súdnej moci.

Článok 11

Sloboda zhromažďovania a združovania

1. Každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, včítane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich.
2. Na výkon týchto práv sa nemôžu uvaliť žiadne obmedzenia okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, predchádzania nepokojom a zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných. Tento článok nebráni uvaleniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a štátnej správy.

Článok 12

Právo uzavrieť manželstvo

Muži a ženy spôsobilí vekom na uzavretie manželstva majú právo uzavrieť manželstvo a založiť rodinu v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, ktoré upravujú výkon tohto práva.

Článok 13

Právo na účinný prostriedok nápravy

Každý, koho práva a slobody priznané týmto Dohovorom boli porušené, musí mať účinné právne prostriedky nápravy pred národným orgánom, aj keď sa porušenia dopustili osoby pri plnení úradných povinností.

Článok 14

Zákaz diskriminácie

Užívanie práv a slobôd priznaných týmto Dohovorom sa musí zabezpečiť bez diskriminácie založenej na akomkoľvek dôvode, ako je pohlavie, rasa, farba pleti, jazyk, náboženstvo, politické alebo iné zmýšľanie, národnostný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnostnej menšine, majetok, rod alebo iné postavenie.

Článok 15

Odstúpenie vo výnimočných situáciách

1. V prípade vojny alebo akéhokoľvek iného verejného ohrozenia štátnej existencie môže každá Vysoká zmluvná strana prijať opatrenia na odstúpenie od záväzkov ustanovených v tomto Dohovore v rozsahu prísne vyžadovanom naliehavosťou situácie, pokiaľ tieto opatrenia nebudú nezlučiteľné s ostatnými záväzkami podľa medzinárodného práva.
2. Podľa tohto ustanovenia nemožno odstúpiť od článku 2, okrem úmrtí vyplývajúcich z dovolených vojnových činov, a článkov 3, 4 (odsek 1) a 7.
3. Každá Vysoká zmluvná strana, využívajúca svoje právo na odstúpenie, bude v plnom rozsahu informovať generálneho tajomníka Rady Európy o opatreniach, ktoré prijala, a o ich dôvodoch. Generálneho tajomníka Rady Európy bude takisto informovať o tom, kedy tieto opatrenia stratili platnosť a kedy sa budú ustanovenia Dohovoru znova vykonávať v plnom rozsahu.

Článok 16

Obmedzenia politickej činnosti cudzincov

Nič v článkoch 10, 11, a 14 sa nemôže považovať za brániace Vysokým zmluvným stranám uvaliť obmedzenia na politickú činnosť cudzincov.

Článok 17

Zákaz zneužitia práv

Nič v tomto Dohovore sa nemôže vykladať tak, akoby dávalo štátu, skupine alebo jednotlivcovi akékoľvek právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na zničenie ktoréhokoľvek z tu priznaných práv a slobôd alebo na obmedzovanie týchto práv a slobôd vo väčšom rozsahu, než to Dohovor ustanovuje.

Článok 18

Hranice použitia obmedzení výkonu práv

Obmedzenia, ktoré tento Dohovor pripúšťa pre uvedené práva a slobody, nesmú sa využívať na iný účel než na ten, na ktorý boli určené.

HLAVA II

EURÓPSKY SÚD PRE ĽUDSKÉ PRÁVA

Článok 19

Zriadenie súdu

Na zabezpečenie plnenia záväzkov prijatých Vysokými zmluvnými stranami v tomto dohovore a v jeho protokoloch sa zriaďuje Európsky súd pre ľudské práva (ďalej len „súd“). Súd vykonáva svoju funkciu permanentne.

Článok 20

Počet sudcov

Súd tvoria sudcovia, ktorých počet sa rovná počtu Vysokých zmluvných strán.

Článok 21

Predpoklady na výkon funkcie

1. Sudcovia musia mať vysoký morálny charakter a musia spĺňať podmienky na výkon vysokých súdnych funkcií alebo byť uznávanými právnikmi.
2. Sudcovia zasadajú v súde ako súkromné osoby.
3. Sudcovia nemôžu počas svojho funkčného obdobia vykonávať činnosť nezlučiteľnú s ich nezávislosťou, nestrannosťou alebo s požiadavkami súvisiacimi so stálym výkonom ich funkcie; o všetkých otázkach týkajúcich sa použitia tohto odseku rozhodne súd.

Článok 22

Voľba sudcov

1. Sudcov volí Parlamentné zhromaždenie Rady Európy za každú Vysokú zmluvnú stranu väčšinou odovzdaných hlasov zo zoznamu troch kandidátov navrhnutých Vysokou zmluvnou stranou.
2. Rovnaký postup sa použije pri dopĺňaní súdu v prípade prístupu nových Vysokých zmluvných strán a pri obsadzovaní uprázdnených miest.

Článok 23

Funkčné obdobie

1. Sudcovia sú volení na obdobie šiestich rokov. Môžu byť zvolení opätovne. Funkčné obdobie polovice sudcov zvolených pri prvých voľbách sa však skončí po uplynutí troch rokov.
2. Sudcov, ktorých funkčné obdobie sa skončí po uplynutí prvých troch rokov, určí žrebovaním generálny tajomník Rady Európy ihneď po ich zvolení.
3. Aby sa v rámci možností zabezpečilo obnovenie mandátu polovice sudcov každé tri roky, Parlamentné zhromaždenie Rady Európy môže, skôr ako prikročí k ďalšej voľbe, rozhodnúť, že funkčné obdobie jedného alebo viacerých sudcov, ktorí majú byť zvolení, nemusí trvať šesť rokov, nemôže však presiahnuť deväť rokov a nemôže trvať ani kratšie ako tri roky.

4. Ak ide o funkčné obdobie viacerých sudcov a ak Parlamentné zhromaždenie Rady Európy postupuje podľa predchádzajúceho odseku, dĺžka funkčného obdobia sudcov sa určí žrebovaním, ktoré vykoná generálny tajomník Rady Európy ihneď po uskutočnení volieb.
5. Sudca zvolený namiesto iného sudcu, ktorého funkčné obdobie sa neskončilo, vykonáva funkciu po zvyšok funkčného obdobia svojho predchodcu.
6. Funkčné obdobie sudcov sa skončí dovŕšením veku 70 rokov.
7. Sudcovia vykonávajú svoju funkciu až do ich nahradenia. Aj po ich nahradení však pokračujú v prejednávaní tých prípadov, ktoré už začali posudzovať.

Článok 24

Odvolyanie

Sudcu možno odvolať z jeho funkcie, len ak ostatní sudcovia dvojtretinovou väčšinou rozhodnú, že prestal spĺňať podmienky kladené na jej výkon.

Článok 25

Kancelária súdu a právni poradcovia

Súd má k dispozícii kanceláriu, ktorej úlohy a organizácia sú stanovené v rokovacom poriadku súdu. Súdu pomáhajú právni poradcovia.

Článok 26

Plénum súdu

Plénum súdu

- a) volí na trojročné obdobie svojho predsedu a jedného alebo dvoch podpredsedov, ktorí môžu byť zvolení opätovne,
- b) vytvára komory na stanovené obdobie,
- c) volí predsedov komôr súdu s možnosťou ich opätovného zvolenia,
- d) schvaľuje rokovací poriadok súdu,
- e) volí tajomníka súdu a jedného alebo viacerých jeho zástupcov.

Článok 27

Výbory, komory a veľká komora

1. Predložené prípady súd prejednáva vo výboroch troch sudcov, v komorách siedmich sudcov a vo veľkej komore zloženej zo sedemnástich sudcov. Komory súdu vytvoria výbory na stanovené obdobie.
2. Sudca zvolený za štát, ktorý je stranou v spore, automaticky je členom komory a veľkej komory. V prípade, že ten nezasadá alebo nemôže zasadať, dotknutý štát určí inú osobu, ktorá bude zasadať ako sudca.
3. Členmi veľkej komory je aj predseda súdu, jeho podpredsedovia, predsedovia komôr a ďalší sudcovia vybraní v súlade s rokovacím poriadkom súdu. Keď bol spor predložený veľkej komore podľa článku 43, nemôže v nej zasadať sudca z komory, ktorá vyniesla v danej veci rozsudok, s výnimkou predsedu komory a sudcu, ktorý zasadal za dotknutý štát.

Článok 28

Vyhlásenie sťažností za neprijateľné výbormi

Výbor môže jednomyselne vyhlásiť za neprijateľnú alebo vyčiarknuť zo zoznamu prípadov individuálnu sťažnosť podanú v súlade s článkom 34, ak sa také rozhodnutie môže prijať bez ďalšieho skúmania. Rozhodnutie je konečné.

Článok 29

Rozhodnutia komôr o prijateľnosti a vo veci samej

1. Ak nebolo prijaté rozhodnutie podľa článku 28, o prijateľnosti a merite individuálnych sťažností

podaných v súlade s článkom 34 rozhodne komora.

2. Komora rozhoduje o prijateľnosti a merite sťažností podaných štátni v súlade s článkom 33.
3. Ak vo výnimočných prípadoch súd nerozhodne inak, rozhodnutie o prijateľnosti sa prijme samostatne.

Článok 30

Postúpenie právomoci veľkej komore

Ak prípad prejednávaný komorou vyvoláva závažnú otázku týkajúcu sa výkladu dohovoru alebo jeho protokolov alebo ak by rozhodnutie komory o danej otázke mohlo byť v rozpore so skôr vyneseným rozsudkom súdu, komora môže, skôr ako vynesie rozsudok, postúpiť právomoc veľkej komore za predpokladu, že ani jedna zo zúčastnených strán proti tomu nevznesie námietku.

Článok 31

Právomoc veľkej komory

Veľká komora

- a) rozhoduje o sťažnostiach podaných podľa článku 33 alebo článku 34, keď jej tie postúpila komora v súlade s článkom 30 alebo keď jej bola vec predložená v súlade s článkom 43,
- b) posudzuje žiadosti o vydanie posudkov predložené podľa článku 47.

Článok 32

Právomoc súdu

1. Právomoc súdu zahŕňa všetky otázky týkajúce sa výkladu a aplikácie dohovoru a jeho protokolov, ktoré sú mu predložené v súlade s ustanoveniami článkov 33, 34 a 47.
2. O sporných otázkach týkajúcich sa jeho právomoci rozhoduje súd.

Článok 33

Medzištátne spory

Každá Vysoká zmluvná strana môže predložiť súdu na preskúmanie každé porušenie ustanovení dohovoru a jeho protokolov, za ktoré podľa jej názoru nesie zodpovednosť iná Vysoká zmluvná strana.

Článok 34

Individuálne sťažnosti

Súd môže prijímať sťažnosti od ktoréhokoľvek jednotlivca, mimovládnej organizácie alebo od skupiny osôb, ktoré sa považujú za poškodené v dôsledku porušenia práv priznaných dohovorom alebo jeho protokolmi jednou z Vysokých zmluvných strán. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že nebudú žiadnym spôsobom brániť účinnému výkonu tohto práva.

Článok 35

Podmienky prijateľnosti

1. Súd môže prejednávať vec až po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych prostriedkov nápravy, podľa všeobecne uznávaných pravidiel medzinárodného práva a v lehote šiestich mesiacov odo dňa, keď bolo prijaté konečné rozhodnutie.
2. Súd nebude posudzovať individuálnu sťažnosť predloženú podľa článku 34, ktorá je
 - a) anonymná alebo
 - b) v podstate rovnaká ako sťažnosť posudzovaná súdom už predtým, alebo ktorá je už predmetom iného medzinárodného vyšetrovacieho alebo zmierovacieho konania a neobsahuje žiadne nové relevantné skutočnosti.
3. Súd vyhlási za neprijateľnú každú individuálnu sťažnosť predloženú podľa článku 34, ktorú pokladá za nezlučiteľnú s ustanoveniami tohto dohovoru alebo jeho protokolov, zjavne

nepodloženú alebo za zneužívajúcu právo podať sťažnosť.

4. Súd odmietne každú sťažnosť, ktorú považuje za neprijateľnú podľa tohto článku. Môže tak rozhodnúť v ktoromkoľvek štádiu konania.

Článok 36

Účasť tretej strany

1. Vysoká zmluvná strana, ktorej občanom je sťažovateľ, má právo predložiť písomné vyjadrenie a zúčastniť sa na pojednávaní vo všetkých prípadoch prejednávanych komorou alebo veľkou komorou.
2. Predseda súdu môže v záujme riadneho výkonu spravodlivosti vyzvať ktorúkoľvek Vysokú zmluvnú stranu, ktorá nie je stranou v konaní, alebo ktorúkoľvek zainteresovanú osobu, inú ako sťažovateľ, aby predložili písomné vyjadrenie alebo sa zúčastnili na pojednávaniach.

Článok 37

Vyčiarknutie sťažností

1. Súd môže v ktoromkoľvek štádiu konania rozhodnúť o vyčiarknutí sťažností zo zoznamu prípadov, ak okolnosti vedú k záveru, že
 - a) sťažovateľ už nemieni trvať na svojej sťažnosti, alebo
 - b) vec už bola vyriešená, alebo
 - c) pre akýkoľvek iný dôvod zistený súdom nie je potrebné pokračovať v posudzovaní sťažnosti. Súd však pokračuje v posudzovaní sťažnosti, ak to vyžaduje dodržiavanie ľudských práv zaručených dohovorom a jeho protokolmi.
2. Súd môže rozhodnúť o opätovnom zaradení sťažnosti do zoznamu prípadov, ak sa domnieva, že okolnosti odôvodňujú taký krok.

Článok 38

Prejednanie sťažnosti a konanie o zmieri

1. Ak súd vyhlási sťažnosť za prijateľnú,
 - a) pokračuje v prejednávaní veci spolu so zástupcami strán a v prípade potreby pristúpi k vyšetrovaniu, pre ktorého efektívne vykonanie mu zainteresované štáty poskytnú potrebnú súčinnosť,
 - b) dá sa k dispozícii zúčastneným stranám s cieľom dosiahnuť urovnanie sporu zmierom založeným na rešpektovaní ľudských práv zaručených dohovorom a jeho protokolmi.
2. Konanie vedené podľa odseku 1 písm. b) je dôverné.

Článok 39

Dosiahnutie zmieru

V prípade dosiahnutia zmieru súd vyčiarkne sťažnosť zo zoznamu prípadov rozhodnutím, ktoré obsahuje stručné zhrnutie skutkového stavu a dosiahnutého riešenia.

Článok 40

Verejné pojednávanie a prístup k dokumentom

1. Pojednávania sú verejné, ak súd vo výnimočných prípadoch nerozhodne inak.
2. Spisy uložené u tajomníka súdu sú prístupné verejnosti, ak predseda súdu nerozhodne inak.

Článok 41

Spravodlivé zadosťučinenie

Ak súd dospeje k záveru, že bol porušený dohovor alebo jeho protokoly, a ak vnútroštátne právo dotknutej Vysokej zmluvnej strany umožňuje len čiastočnú nápravu, súd prizná v prípade potreby poškodenej strane spravodlivé zadosťučinenie.

Článok 42**Rozsudky vynesené komorami**

Rozsudky vynesené komorami sa stanú konečnými v súlade s ustanoveniami článku 44 ods. 2.

Článok 43**Predloženie veci veľkej komore**

1. V lehote troch mesiacov odo dňa vynesenia rozsudku komorou môže vo výnimočných prípadoch každá zo zúčastnených strán požiadať o predloženie veci veľkej komore.
2. Porota piatich sudcov veľkej komory prijme takú žiadosť, ak prípad vyvoláva závažné otázky týkajúce sa výkladu alebo aplikácie dohovoru alebo jeho protokolov alebo závažnú otázku všeobecného významu.
3. Ak porota žiadosť prijme, veľká komora rozhodne vo veci rozsudkom.

Článok 44**Právoplatnosť rozsudkov**

1. Rozsudok veľkej komory je konečný.
2. Rozsudok komory je konečný
 - a) vtedy, ak strany vyhlásia, že nepožiadajú o predloženie veci veľkej komore, alebo
 - b) po uplynutí trojmesačnej lehoty odo dňa vynesenia rozsudku, ak strany nepožiadali o predloženie veci veľkej komore, alebo
 - c) vtedy, ak porota sudcov veľkej komory odmietne žiadosť o predloženie veci veľkej komore podanú v súlade s článkom 43.
3. Právoplatný rozsudok sa zverejní.

Článok 45**Odôvodnenie rozsudkov a rozhodnutí**

1. Rozsudky, ako aj rozhodnutia, ktorými sa sťažnosti vyhlasujú za prijateľné alebo za neprijateľné, musia obsahovať odôvodnenie.
2. Ak rozsudok alebo jeho časť nevyjadruje jednomyselný názor sudcov, každý sudca má právo pripojiť k nemu osobitné stanovisko.

Článok 46**Závaznosť a vykonávanie rozsudkov**

1. Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú, že sa budú riadiť právoplatným rozsudkom súdu vo všetkých sporoch, ktorých sú stranami.
2. Právoplatný rozsudok súdu sa doručí Výboru ministrov, ktorý dohliada na jeho výkon.

Článok 47**Posudky**

1. Súd môže na žiadosť Výboru ministrov vydávať posudky o právnych otázkach týkajúcich sa výkladu dohovoru a jeho protokolov.
2. Takéto posudky sa nemôžu týkať otázok súvisiacich s obsahom alebo s rozsahom práv alebo slobôd stanovených v hlave I dohovoru a v jeho protokoloch alebo iných otázok, ktorými by sa súd alebo Výbor ministrov mohol zaoberať v rámci konania začatého na základe ustanovení dohovoru.
3. Rozhodnutie požiadať súd o posudok prijíma Výbor ministrov väčšinou hlasov zástupcov oprávnených v ňom zasadať.

Článok 48**Poradná právomoc súdu**

Súd rozhodne, či žiadosť o posudok podaná Výborom ministrov spadá do jeho právomoci vymedzenej v článku 47.

Článok 49**Odôvodnenie posudkov**

1. Posudok súdu musí obsahovať odôvodnenie.
2. Ak posudok nevyjadruje úplne alebo čiastočne jednomyseľný názor sudcov, každý sudca má právo pripojiť k nemu osobitné stanovisko.
3. Posudky súdu sa doručia Výboru ministrov.

Článok 50**Náklady na činnosť súdu**

Náklady spojené s činnosťou súdu hradí Rada Európy.

Článok 51**Výsady a imunity sudcov**

Sudcovia požívajú počas výkonu svojej funkcie výsady a imunity ustanovené v článku 40 Štatútu Rady Európy a v dohodách uzatvorených na jeho základe.

HLAVA III**Rôzne ustanovenia****Článok 52****Žiadosti generálneho tajomníka a podanie vysvetlenia**

Každá Vysoká zmluvná strana poskytne na žiadosť generálneho tajomníka Rady Európy požadované vysvetlenie o spôsobe, ako jej vnútroštátne právo zabezpečuje účinné vykonávanie všetkých ustanovení tohto Dohovoru.

Článok 53**Ochrana uznaných ľudských práv**

Nič v tomto Dohovore sa nebude vykladať tak, akoby obmedzovalo alebo rušilo ľudské práva a základné slobody, ktoré môžu uznať zákony každej Vysokej zmluvnej strany alebo každý iný dohovor, ktorého je stranou.

Článok 54**Právomoc Výboru ministrov**

Nič v tomto Dohovore nebráni právomociam, ktoré priznal Výboru ministrov Štatút Rady Európy.

Článok 55**Vylúčenie iných spôsobov riešenia sporu**

S výhradou osobitného dojednanja Vysoké zmluvné strany súhlasia, že medzi sebou nepoužijú zmluvy, dohovory alebo vyhlásenia, ktoré sú medzi nimi v platnosti, na to, aby predkladali formou žalôb spory vyplývajúce z výkladu alebo vykonávania tohto Dohovoru iným spôsobom urovnania, než sa ustanovuje v tomto Dohovore.

Článok 56

Územná pôsobnosť

1. Každý štát môže pri ratifikácii alebo kedykoľvek neskôr vyhlásiť oznámením generálnemu tajomníkovi Rady Európy, že tento Dohovor sa bude vzťahovať na základe ustanovenia odseku 4 tohto článku na všetky alebo na ktorékoľvek z území, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedný.
2. Dohovor sa bude vzťahovať na jedno alebo na viac území uvedených v oznámení začínajúc tridsiatym dňom nasledujúcim po prijatí tohto oznámenia generálnym tajomníkom Rady Európy.
3. Na uvedených územiach sa budú ustanovenia tohto Dohovoru vykonávať s prihliadnutím na miestne potreby.
4. Každý štát, ktorý urobí vyhlásenie podľa prvého odseku tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného alebo viacerých území, ktorých sa toto vyhlásenie týka, že uznáva právomoc Súdu na to, aby prijímal sťažnosti osôb, nevládných organizácií alebo skupín jednotlivcov podľa článku 34 tohto Dohovoru.

Článok 57

Výhrady

1. Každý štát môže pri podpise tohto Dohovoru alebo pri uložení svojej ratifikačnej listiny urobiť výhradu ku ktorémukoľvek ustanoveniu Dohovoru, ak zákon, ktorý v tom čase platí na jeho území, nie je v súlade s týmto ustanovením. Výhrady všeobecnej povahy nie sú podľa tohto článku povolené.
2. Každá výhrada urobená podľa tohto článku musí obsahovať stručný opis príslušného zákona.

Článok 58

Výpoveď

1. Vysoká zmluvná strana môže vypovedať tento Dohovor až po uplynutí piatich rokov od dátumu, keď sa stala jeho stranou, a po šiestich mesiacoch od zaslania oznámenia generálnemu tajomníkovi Rady Európy, ktorý o tom informuje ostatné Vysoké zmluvné strany.
2. Táto výpoveď nemôže zbaviť Vysokú zmluvnú stranu záväzkov z tohto Dohovoru, pokiaľ ide o akékoľvek konanie, ktoré by mohlo znamenať porušenie týchto záväzkov a ktoré by mohla táto zmluvná strana spôsobiť pred dátumom, ku ktorému výpoveď nadobúda účinnosť.
3. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá prestane byť členom Rady Európy, prestane byť stranou tohto Dohovoru za rovnakých podmienok.
4. Dohovor možno vypovedať podľa ustanovení predchádzajúcich odsekov, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie, pre ktoré bol rozšírený podľa článku 56.

Článok 59

Podpis a ratifikácia

1. Tento Dohovor je otvorený na podpis členom Rady Európy. Bude ratifikovaný. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.
2. Tento Dohovor nadobudne platnosť po uložení desiatich ratifikačných listín.
3. Pre každý štát, ktorý Dohovor podpísal a ktorý ho bude ratifikovať neskôr, nadobudne Dohovor platnosť ihneď po uložení ratifikačnej listiny.
4. Generálny tajomník Rady Európy oznámi všetkým členom Rady Európy nadobudnutie platnosti Dohovoru, mená Vysokých zmluvných strán, ktoré ho ratifikovali, ako aj uloženie každej ratifikačnej listiny, ku ktorému dôjde neskôr.

Dané v Ríme 4. novembra 1950 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré sa uloží v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník všetkým štátom, ktoré Dohovor podpísali.

Dodatkový protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

rozhodnuté prijať opatrenia na zabezpečenie kolektívneho vykonávania práv a slobôd odlišných od tých, ktoré sú už uvedené v hlave I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“),

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1**Ochrana majetku**

Každá fyzická alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva.

Predchádzajúce ustanovenie nebráni právu štátov prijímať zákony, ktoré považujú za nevyhnutné, aby upravili užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom a zabezpečili platenie daní a iných poplatkov alebo pokút.

Článok 2**Právo na vzdelanie**

Nikomu sa nesmie odoprieť právo na vzdelanie. Pri výkone akýchkoľvek funkcií v oblasti výchovy a výuky, ktoré štát vykonáva, bude rešpektovať právo rodičov zabezpečovať túto výchovu a vzdelanie v zhode s ich vlastným náboženským a filozofickým presvedčením.

Článok 3**Právo na slobodné voľby**

Vysoké zmluvné strany sa zaväzujú konať v rozumných intervaloch slobodné voľby s tajným hlasovaním za podmienok, ktoré zabezpečia slobodné vyjadrenie názorov ľudu pri voľbe zákonodarného zboru.

Článok 4**Územná pôsobnosť**

Každá Vysoká zmluvná strana môže pri podpise alebo ratifikácii tohto protokolu alebo kedykoľvek neskôr oznámiť generálnemu tajomníkovi Rady Európy vyhlásenie, v ktorom uvedie, v akom rozsahu sa budú vzťahovať ustanovenia tohto protokolu na územia uvedené v tomto vyhlásení, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedná.

Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá oznámila vyhlásenie podľa predchádzajúceho odseku, môže z času na čas oznámiť ďalšie vyhlásenie pozmeňujúce znenie ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia alebo ukončujúce používanie ustanovenia tohto protokolu vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu.

Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa bude považovať za urobené podľa odseku 1 článku 56 Dohovoru.

Článok 5**Vzťah k dohovoru**

Vysoké zmluvné strany budú považovať články 1, 2, 3 a 4 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ustanovenia Dohovoru budú plniť v súlade s tým.

Článok 6

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členom Rady Európy, ktorí podpísali Dohovor; podlieha ratifikácii súčasne s Dohovorom alebo po jeho ratifikácii. Nadobudne platnosť po uložení desiatich ratifikačných listín. Pre každý štát, ktorý ho podpísal a bude ho ratifikovať neskôr, nadobudne protokol platnosť ihneď po uložení ratifikačných listín.

Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý oznámi všetkým členom mená tých, ktorý ho ratifikovali.

Dané v Paríži 20. marca 1952 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým signatárom.

**Protokol č. 4 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznávajúcí
niektoré práva a slobody iné než tie, ktoré sú už uvedené v Dohovore a v prvom dodatkovom
protokole k Dohovoru**

Podpísané vlády, členovia Rady Európy,

rozhodnuté prijať opatrenia na zabezpečenie kolektívneho vykonávania určitých práv a slobôd odlišných od tých, ktoré sú už uvedené v hlave I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanom v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“), a v článkoch 1 až 3 prvého dodatkového protokolu k Dohovoru, podpísaného v Paríži 20. marca 1952,

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1

Zákaz uväznenia pre dlh

Nikoho nemožno pozbaviť slobody iba pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Článok 2

Sloboda pohybu

1. Každý, kto sa právoplatne zdržiava na území niektorého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto pobytu.
2. Každý môže slobodne opustiť ktorúkoľvek krajinu, aj svoju vlastnú.
3. Žiadne obmedzenia sa nemôžu uvaliť na výkon týchto práv okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, udržania verejného poriadku, predchádzania zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných.
4. Práva uvedené v odseku 1 môžu v určitých oblastiach podliehať obmedzeniam ustanoveným podľa zákona a odôvodneným verejným záujmom v demokratickej spoločnosti.

Článok 3

Zákaz vyhostenia občanov

1. Nikto nebude, či už individuálne alebo hromadne, vyhostený z územia štátu, ktorého je štátnym občanom.
2. Nikto nebude pozbavený práva vstúpiť na územie štátu, ktorého je štátnym občanom.

Článok 4

Zákaz hromadného vyhostenia cudzincov

Hromadné vyhostenie cudzincov je zakázané.

Článok 5

Územná pôsobnosť

1. Každá Vysoká zmluvná strana môže pri podpise alebo ratifikácii tohto protokolu alebo kedykoľvek neskôr oznámiť generálnemu tajomníkovi Rady Európy vyhlásenie, v ktorom uvedie, v akom rozsahu sa budú vzťahovať ustanovenia tohto protokolu na územia uvedené v tomto vyhlásení, za ktorých medzinárodné styky je zodpovedná.
2. Každá Vysoká zmluvná strana, ktorá oznámila vyhlásenie podľa predchádzajúceho odseku, môže z času na čas oznámiť ďalšie vyhlásenie pozmeňujúce znenie ktoréhokoľvek predchádzajúceho vyhlásenia alebo ukončujúce používanie ustanovení tohto protokolu vo vzťahu ku ktorémukoľvek územiu.
3. Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa bude považovať za urobené podľa odseku 1 článku 56 Dohovoru.
4. Územie každého štátu, na ktoré sa vzťahuje tento protokol vzhľadom na jeho ratifikáciu alebo

jeho prijatie týmto štátom, a každé územie, na ktoré sa protokol vzťahuje vzhľadom na vyhlásenie urobené týmto štátom podľa tohto článku, sa budú považovať za rôzne územia, pokiaľ ide o odkazy na územie štátu urobené v článkoch 2 a 3.

5. Ktorýkoľvek štát, ktorý urobil vyhlásenie podľa odsekov 1 alebo 2 tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného územia alebo viacerých území, ktorých sa vyhlásenie týka, že uznáva právomoc súdu prijímať sťažnosti od jednotlivcov, mimovládnych organizácií alebo od skupín osôb podané v súlade s článkom 34 dohovoru a týkajúce sa všetkých alebo niektorých z článkov 1 až 4 tohto protokolu.

Článok 6

Vzťah k dohovoru

1. Vysoké zmluvné strany budú považovať články 1 až 5 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ustanovenia Dohovoru budú plniť v súlade s tým.

Článok 7

Podpis a ratifikácia

1. Tento protokol je otvorený na podpis členom štátom Rady Európy, ktoré podpísali Dohovor; podlieha ratifikácii súčasne s Dohovorom alebo po jeho ratifikácii. Nadobudne platnosť po uložení piatich ratifikačných listín. Pre každý štát, ktorý ho podpísal a ktorý ho bude ratifikovať neskôr, nadobudne protokol platnosť ihneď po uložení ratifikačných listín.
2. Ratifikačné listiny budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy, ktorý oznámi všetkým členom mená tých, ktorí ho ratifikovali.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 16. septembra 1963 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom, ktoré Dohovor podpísali.

Protokol č. 6 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd týkajúci sa zrušenia trestu smrti

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísanému v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“),

berúc do úvahy, že vývoj, ku ktorému došlo v niektorých členských štátoch Rady Európy, vyjadruje všeobecnú tendenciu v prospech zrušenia trestu smrti,

dohodli sa na nasledujúcom:

Článok 1**Zrušenie trestu smrti**

Trest smrti sa zrušuje. Nikoho nemožno na taký trest odsúdiť ani popraviť.

Článok 2**Trest smrti v čase vojny**

Štát môže zákonom ustanoviť trest smrti za činy spáchané v čase vojny alebo bezprostrednej hrozby vojny; tento trest sa uloží iba v prípadoch, ktoré predvída zákon, a v súlade s jeho ustanoveniami. Štát oznámi generálnemu tajomníkovi Rady Európy príslušné ustanovenia tohto zákona.

Článok 3**Zákaz odstúpenia**

Od ustanovení tohto protokolu nemožno odstúpiť podľa článku 15 Dohovoru.

Článok 4**Zákaz výhrad**

K ustanoveniam tohto protokolu nie je prípustná žiadna výhrada podľa článku 57 Dohovoru.

Článok 5**Územná pôsobnosť**

1. Každý štát môže pri podpise alebo uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viaceré územia, na ktoré sa tento protokol bude vzťahovať.
2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť vykonávanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne platnosť vo vzťahu k tomuto územiu prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po prijatí takého vyhlásenia generálnym tajomníkom.
3. Každé vyhlásenie urobené podľa oboch predchádzajúcich odsekov sa bude môcť odvolať, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po prijatí takého oznámenia generálnym tajomníkom.

Článok 6**Vzťah k dohovoru**

Členské štáty považujú články 1 až 5 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ustanovenia Dohovoru sa plnia v súlade s tým.

Článok 7

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členom Rady Európy, ktorí podpísali Dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nebude môcť ratifikovať, prijať alebo schváliť tento protokol bez toho, aby zároveň alebo skôr ratifikoval Dohovor. Ratifikačné listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

Článok 8

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po dni, keď päť členských štátov Rady Európy vyjadrí svoj súhlas byť viazaný protokolom v súlade s ustanovením článku 7.
2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadrí dodatočne svoj súhlas byť viazaný protokolom, nadobudne tento protokol platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po dátume uloženia ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 9

Funkcie deponitára

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu podľa jeho článkov 5 a 8;
- d) akýkoľvek iný úkon, oznámenie alebo oznámenie týkajúce sa tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 28. apríla 1983 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

Protokol č. 7 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd

Členské štáty Rady Európy, ktoré podpísali tento protokol,

rozhodnuté podniknúť ďalšie opatrenia na zabezpečenie kolektívneho vykonávania určitých práv a slobôd prostredníctvom Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného v Ríme 4. novembra 1950 (ďalej len „Dohovor“),

dohodli sa na tomto:

Článok 1**Procesné záruky v prípade vyhostenia cudzincov**

1. Cudzinec, ktorý má povolený pobyt na území niektorého štátu, možno vyhostiť iba na základe výkonu rozhodnutia prijatého v súlade so zákonom a musí mať možnosť:
 - a) uplatniť námietky proti svojmu vyhosteniu;
 - b) dať preskúmať svoj prípad;
 - c) dať sa zastupovať za týmto účelom pred príslušným úradom alebo pred osobou alebo osobami týmto úradom určenými.
2. Cudzinec možno vyhostiť pred výkonom práv uvedených v odseku 1 a), b) a c) tohto článku, ak je také vyhostenie potrebné v záujme verejného poriadku alebo je odôvodnené záujmami národnej bezpečnosti.

Článok 2**Právo na odvolanie v trestných veciach**

1. Každý, koho súd uzná za vinného z trestného činu, má právo dať preskúmať výrok o vine alebo treste súdom vyššieho stupňa. Výkon tohto práva, včítane dôvodov, pre ktoré sa môže vykonať, ustanovuje zákon.
2. Z tohto práva sú prípustné výnimky v prípade menej závažných trestných činov, ktoré ako také kvalifikuje zákon, alebo ak príslušnú osobu súdil v prvom stupni najvyšší súd alebo bola uznaná za vinnú a odsúdená na základe odvolania proti oslobodzujúcemu rozsudku.

Článok 3**Odškodnenie v prípade justičného omylu**

Ak sa konečný rozsudok v trestnej veci neskôr zruší alebo ak sa udelí milosť, pretože nová alebo novoodhalená skutočnosť dokazuje, že došlo k justičnému omylu, je osoba, na ktorej bol vykonaný trest podľa tohto rozsudku, odškodnená podľa zákona alebo praxe platných v príslušnom štáte, pokiaľ sa nepreukáže, že k včasnému odhaleniu neznámej skutočnosti nedošlo úplne alebo čiastočne vinou tejto osoby.

Článok 4**Právo nebyť opakovane súdený alebo trestaný**

1. Nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní podliehajúcim právomoci toho istého štátu za trestný čin, za ktorý už bol oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom podľa zákona a trestného poriadku tohto štátu.
2. Ustanovenia predchádzajúceho odseku nie sú na prekážku obnove konania podľa zákona a trestného poriadku príslušného štátu, ak nové alebo novoodhalené skutočnosti alebo podstatná chyba v predchádzajúcom konaní mohli ovplyvniť rozhodnutie vo veci.
3. Od tohto článku nemožno odstúpiť podľa článku 15 Dohovoru.

Článok 5

Rovnosť medzi manželmi

Pri uzavieraní manželstva, za jeho trvania a pri rozvode majú manželia rovnaké práva a povinnosti občianskoprávnej povahy medzi sebou a vo vzťahoch ku svojim deťom. Tento článok nebráni štátom prijať opatrenia, ktoré sú nevyhnutné v záujme detí.

Článok 6

Územná pôsobnosť

1. Každý štát môže pri podpise alebo uložení ratifikačných listín, listín o prijatí alebo schválení, určiť jedno alebo viac území, na ktoré sa tento protokol bude vzťahovať, pričom určí rozsah, v akom sa zaväzuje plniť ustanovenia protokolu na tomto alebo na týchto územiach.
2. Každý štát môže kedykoľvek neskôr vyhlásením zaslaným generálnemu tajomníkovi Rady Európy rozšíriť vykonávanie tohto protokolu na ktorékoľvek iné územie uvedené v tomto vyhlásení. Protokol nadobudne vo vzťahu k tomuto územiu platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty odo dňa, keď generálny tajomník dostal vyhlásenie.
3. Každé vyhlásenie urobené podľa predchádzajúcich odsekov možno odvolať alebo pozmeniť, pokiaľ ide o ktorékoľvek územie uvedené v tomto vyhlásení, oznámením zaslaným generálnemu tajomníkovi. Odvolanie alebo zmena nadobudne účinnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty odo dňa, keď generálny tajomník dostal oznámenie.
4. Vyhlásenie urobené podľa tohto článku sa bude považovať za urobené podľa odseku 1 článku 56 Dohovoru.
5. Územie každého štátu, na ktoré sa tento protokol vzťahuje na základe ratifikácie, prijatia alebo schválenia týmto štátom, a každé z území, na ktoré sa protokol vzťahuje vzhľadom na vyhlásenie, ktoré tento štát urobil podľa tohto článku, môžu byť považované za rôzne územia, pokiaľ ide o odkaz na územie štátu urobený v článku 1.
6. Ktorýkoľvek štát, ktorý urobil vyhlásenie podľa odsekov 1 alebo 2 tohto článku, môže kedykoľvek neskôr vyhlásiť v mene jedného územia alebo viacerých území, ktorých sa vyhlásenie týka, že uznáva právomoc súdu prijímať sťažnosti od jednotlivcov, mimovládnych organizácií alebo od skupín osôb podané v súlade s článkom 34 dohovoru a týkajúce sa všetkých alebo niektorých z článkov 1 až 5 tohto protokolu.

Článok 7

Vzťah k dohovoru

1. Členské štáty považujú články 1 až 6 tohto protokolu za dodatkové články k Dohovoru a všetky ostatné ustanovenia Dohovoru sa vykonávajú v súlade s tým.

Článok 8

Podpis a ratifikácia

Tento protokol je otvorený na podpis členskými štátmi Rady Európy, ktoré podpísali Dohovor. Podlieha ratifikácii, prijatiu alebo schváleniu. Členský štát Rady Európy nemôže ratifikovať, prijať alebo schváliť tento protokol bez toho, aby zároveň alebo prv ratifikoval Dohovor. Ratifikačné listiny, listiny o prijatí alebo schválení budú uložené u generálneho tajomníka Rady Európy.

Článok 9

Nadobudnutie platnosti

1. Tento protokol nadobudne platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty od dátumu, keď sedem členských štátov Rady Európy vyjadri svoj súhlas byť viazaný protokolom podľa ustanovenia článku 8.
2. Pre každý členský štát, ktorý vyjadri dodatočne svoj súhlas byť viazaný protokolom, nadobudne tento protokol platnosť prvým dňom mesiaca, ktorý nasleduje po uplynutí dvojmesačnej lehoty odo dňa uloženia ratifikačnej listiny, listiny o prijatí alebo schválení.

Článok 10**Funkcie deponitára**

Generálny tajomník Rady Európy oznámi členským štátom Rady:

- a) každý podpis;
- b) uloženie každej ratifikačnej listiny alebo listiny o prijatí alebo schválení;
- c) dátum nadobudnutia platnosti tohto protokolu v súlade s článkami 6 a 9;
- d) akýkoľvek iný úkon, oznámenie alebo vyhlásenie týkajúce sa tohto protokolu.

Na dôkaz toho podpísaní, ktorí na to boli riadne splnomocnení, podpísali tento protokol.

Dané v Štrasburgu 22. novembra 1984 vo francúzštine a angličtine, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť, v jednom vyhotovení, ktoré bude uložené v archíve Rady Európy. Jeho overené kópie zašle generálny tajomník Rady Európy všetkým členským štátom Rady Európy.

1) Tu sa uverejňujú slovenské preklady.

